

KEMENCZKY J. ANIKÓ
Paprikacsutka

Felültem a kerítésre, és tétován huppantam a térdig, néhol derékig érő gaz közé. Mikor is voltam itt utoljára? Mikor másztam át ezt a kerítést? Akkor még vadrózsa keretezte.

Régen ügyesebben ugrottam át rajta – húgom, a kerítésmászás nagymestere tanított meg –, legutóbb talán Danihoz, tizenöt évesen, én igazi kis csitri, rajongó. Akkor már szerelmes voltam, határozott volt minden porcikám, mert lassan megéreztem a rajongás átalakulását, bizsergetőn, és mégis tisztán. Mint amikor elmosom a tányért, de anya újramossa, hiába tiszta, van ott valami, ami tökéletesítésre szorul, a tisztából tiszta lesz, egy kívülálló nem is látja, csak a tányér érzi, hogy ez most már más. És szeret, és visszacsókol, pedig a kerítésre tekeredő rózsabokor szúr, meg a borosta is, de tőlem akár véresre is szúrhat – annyi év vágyódása után meg sem éreztem volna. Dani is más volt, közelebb – az öt év eltűnt, meg a tizenhárom éves kislány is, aki rajongva meséli, hogy egyszer ránézett, és neki a pillanat hosszabbnak tűnt, egészen belemászott a pupillájába, és az idegpályákon és vérereken át lekorcsolyázott a veséjébe. Mint a vesekő, megtelepedett benne, és egyre nehezebb volt, egyre többször álmodozott a „mi”-ről.

Legelőször szökén suhant át az utcán, a nagybátyja biciklijén. Annával ültem a teraszon: körömlakk, csillivilli, színes, csillámpor, matrica. Anna egy ilyen giccskupacban nőtt fel, ilyen körömlakkos gazdagságban, és nekem ott, a teraszon forrt össze a gazdagság és a körömlakk; a hölgyes készülődés, hogy aztán az első nagyszülői látogatás alkalmával a nagypám leszedesse velem. Ez történt újra és újra, de én rendületlenül lakkoztam; egy pillanatig azt gondoltam, hogy gazdag vagyok, és a szőke ismeretlen a bicikliről észreveszi a körömszillogást, a színt, a jókedvet, a tetszést. De ő csak biciklizett, és én mást nem is láttam benne, csak a lobogást meg a rejtélyt, hogy ki ő. Anna tudta meg a nevét. Hosszan barátokoztam a névvel, ízlelgettem a nyelvem hegyével, forgattam a számban, míg teljesen belém nem ivódott. Dani – *danidanidanidanigenigenigen*. Igen, fogadom, házastársammá fogadom – fátol fel, és csók.

Anna néha egész nap kint ült velem az út mellett a fűben arra várva, hogy Dani elbiciklizzen mel-

lettünk, és rájöjjön, nem tud a lakkozott körmeim nélkül élni. Dani el is biciklizett, és mivel a falusi etikett megkívánja, hogy köszönjünk az utcán lévő embereknek, néhány „hellótok”-kal lettünk mindössze gazdagabbak. Az esküvőt következő nyárra halasztottuk.

Dani újra biciklizett, most valahogy barnán, de nekem, a hű társnak nem számított, én megint serényen lakkoztam volna, ha anyám nem fog be a jáérdéhez* paprikát szedni. Hiába tiltakoztam, hisztiztem és fenyegettem, hogy feljelentem gyermekrabszolgaságért, megértés helyett csak alapos verést kaptam. Verést – én, a tizennégy éves, felnőtt nő!

Annának lelkére kötöttem, hogy illegesse körmeit Dani előtt, és ha beszélne, terelje rám a szót. Néhány szituációt is kipróbáltunk, én voltam Dani, és miután Anna sikeresen helytállt, én könnyes szemmel ugyan, de rábíztam a frontot.

Anyámmal reggel hatra a jáérdé épületéhez bicikliztünk. Kiadták a munkát: maradunk paprikát csutkázni, és én szinte felrebbentem örömben, élet- és túlélőörömben, hogy nem kell a napon meghalnom. Húsz korona – ennyi a napi bérem. Kerek húsz korona, az egy hét alatt már száz. Az rengeteg körömlakkot jelent. Meg rengeteg szerelmet. Persze, nekem csak egy kell, de ha mondjuk minden színbe más szeretne bele – hát nekem úgy is jó. Már nem is sajnált annyira anya kéznyma; úgy csutkázódtak ki a paprikák a kezem alatt, hogy öröm volt nézni.

A nyár végén apám azt mondta, fiatal vagyok az ilyesmihez, és jaj nekem, ha igaz a szóbeszéd. *Hogy te meg az a Dani gyerek... hallatlan.* Én persze tagadtam: *hogy én meg az a Dani gyerek? Hát ez hallatlan, apu, igazán, hallatlan.*

Meg amúgy se én tehettem róla (azaz tehettem volna – már ha igaz lett volna), hanem anyu meg a jáérdé meg a paprika. Dani ugyanis onnan biciklizett nap mint nap. Én igazán nem tudhattam, hogy majd ő hordja ládászámra a paprikát kicsutkázni. Anyu még meg is dicsért, azt mondta, ég a kezem alatt a munka. Égett a munka, meg égtem én, amikor Dani újabb ládát hozott. Másnap már én keltettem anyut, gyereünk már, ne lazsálj, paprikacsutka, Sztálin atyánk munkára hív. Dani szerelemre.

* JRD = a termelőszövetkezet elnevezése Csehszlovákiában